

Výber z publikačnej činnosti Odboru civilnej o ochrany a krízového riadenia Obvodného úradu Prievidza

V tomto období, vyšlo ďalšie číslo **Civilná ochrana 2/2012**—revue pre civilnú ochranu obyvateľstva a v ňom bol uverejnený aj príspevok nášho odboru civilnej ochrany a krízového riadenia o „Snehovej kalamite na Hornej Nitre“.

Článok pre niekoho možno bezvýznamný, ale pre zasvätených je to obraz ich tvrdej a poctivej práce a práce všetkých ostatných zainteresovaných. Hlavne orgánov samosprávy a Obvodného úradu Prievidza, odboru CO a KR.

Touto cestou chcem úprimne poďakovať svojim kolegom za profesionálny prístup ku riešeniu kalamity a samozrejme aj mestu Handlová a obciam Kaniaňka a Čavoj. Určite patrí poďakovanie aj všetkým tým nemenovaným, ktorí sa podieľali na zvládnutí problémov so snehom na Hornej Nitre.

ZAZNAMENALI SME

Snehová kalamita na Hornej Nitre

Horná Nitra v tomto roku dostala opäť facku od matky prírody. Snehová kalamita, ktorú sme riešili v obvode Prievidza, konkrétne v meste Handlová a obciach Čavoj a Kaniaňka, preverila pripravenosť orgánov samosprávy, aj nás, zástupcov štátu, zamestnancov odboru civilnej ochrany a krízového riadenia (COKR) Obvodného úradu Prievidza.

Všetko začalo v obci Čavoj. Malej obci v horách. Kruté mrazy pod -25 °C, nedostatok zrážok a nedostupný terén spôsobili, že obyvatelia obce boli viac ako týždeň bez pravidelnej dodávky pitnej vody. Obec má vybudovaný obecný vodovod s tromi vzájomne prepojenými vodojemami. Keďže od polovice januára bolo na Hornej Nitre katastrofálne málo zrážok, vlastne neboli žiadne, pramene, ktoré napájali vodojemy, vplyvom nízkych teplôt a nedostatočného prietoku zamrzli. Starosta obce Ján Novotka riešil spočiatku situáciu vo vlastnej

rézii. Obmedzil dodávku pitnej vody pre obyvateľstvo formou výziev v obecnom rozhlase o šetrení. Obyvatelia obce sú na taký stav zvyknutí a nebol problém, aby sa prispôbili situácii. Problémom bola základná škola a obecná vývarovňa, kde pripravujú jedlo nielen pre deti, ale aj pre starších občanov. Tam sa o nejakom veľkom šetrení nedalo uvažovať. Silné mrazy, aké si dlhú dobu nepamätajú ani tí najstarší v súbehu s nedostatkom povrchovej vody, následne nedostatkom podzemnej vody zásobujúcej pramene, urobili svoje.

Dňa 14. februára o 19:00 hodine vyhlásil starosta obce mimoriadnu situáciu. Samozrejme, predtým sme veľmi živo komunikovali a zvažovali rôzne riešenia, ako by sme mohli tento stav zvrátiť. Po posúdení na mieste (výjazdová skupina ObÚ) sme dospeli k záveru, že si obec vyžiada prostredníctvom obvodného úradu pomoc od Ozbrojených síl SR. Starosta spísal potrebné žiadosti a tie v krátkej chvíli boli doručené na Ministerstvo vnútra SR (prostredníctvom Obvodného úradu Prievidza a Trenčín). Hneď na druhý deň prišli do

Sneh skomplikoval situáciu vodičom aj chodcom

obce príslušníci Vojenského útvaru 4444 Hlohovec s cisternou. Po obhliadke terénu a dohode s pracovníkmi Stredoslovenskej vodárenskej a prevádzkovej spoločnosti Prievidza začali naväzovať vodu (z vodojemu v Nitrianskom Rudne) do obecných vodojemov. Pre vysvetlenie, Stredoslovenská vodárenská a prevádzková spoločnosť Prievidza má na tieto prípady tri cisterny, ale tie boli v teréne non-stop v prospech niekoľkých ďalších obcí v okrese Prievidza. Dovážanie vody trvalo až do 18. februára do cca 18:00 hodiny, kedy starosta ukončil činnosť príslušníkov Vojenského útvaru 4444 Hlohovec a tí sa prepravili do miesta dislokácie vlastného útvaru. Podľa konečného hlásenia starostu boli vodojemy naplnené na cca 95 % kapacity (109 m³). V priebehu nasledujúcich dní mrazy čiastočne povolili a voda z prameňov začala dotekať. Starosta odvolal mimoriadnu situáciu.

Čavojo bol predzvestou iných problémov. Mesto Handlová je považované za najchladnejšie mesto na Hornej Nitre a je do bodky hodné svojho prívlastku. V priebehu troch dní napadlo 1,5 a miestami aj 2,5 m snehu. Mesto prostredníctvom vlastnej firmy Hater, s. r. o., robilo, čo mohlo. Sneh pribúdala tak rýchlo, že uličky, ktoré sú aj v lete ťažko prejazdné, sa stali neprejazdnými a v lepšom prípade mohli byť len jednosmerné. Mnohé zostali úplne zaspané. Ich sklon a kľukatosť nedovolila prechod žiadnej techniky. Časť mesta zostala nedostupná. Primátor mesta Ing. Rudolf Podoba po konzultácii s nami (odbor COKR) vyhlásil dňa 16. februára o 13:30 hodine mimoriadnu situáciu. Vedúci odboru COKR, ako vedúci výjazdovej skupiny, sa zúčastnil na rokovaní Krízového štábu mesta Handlová a obhliadky postihnutých oblastí. Usmernil pracovníkov mesta v tom, ako najefektívnejšie postupovať

Takto vyzeralo sídlisko v Handlovej

pri zvládnutí následkov kalamity v meste a poskytol im odbornú pomoc pri administratívnom zvládnutí hlásení, príkazov a ostatných písomných aktov. Krízový štáb nepožadoval žiadnu pomoc od obvodného úradu a na odstraňovanie snehu využil na základe Príkazu primátora všetku dostupnú techniku od podnikateľov v meste. Využili aktívnych pracovníkov pridelených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. Priebeh prác sme sledovali aj my a pravidelne sme informovali prednostku obvodného úradu Ing. Kamila Topoliskú, ktorá sa intenzívne zaujímal o priebeh prác. Keďže primátor a pracovníci mesta sú vycvičení ešte z povodní z augusta 2010, nezaskočili ich žiadne problémy. Situáciu zvládali veľmi dobre. Dňa 19. februára o 16:00 hodine primátor mesta odvolal mimoriadnu situáciu s tým, že najkritičejšie miesta sú dostupné a prejazdné. Odviezli cca 3 700 m³ snehu.

Ďalšou obcou, ktorá zápasila so snehovou kalamiťou bola Kanianka. Starosta obce Ing. Ivor Husár dňa 17. februára o 10:00 hodine vyhlásil Príkazom starostu mimoriadnu situáciu na území obce. Tu bol problém ten istý, ale samozrejme v menšom rozsahu ako v Handlovej. Obec nevlastní žiadnu techniku na zimnú údržbu, okrem jednej mini frézy na sneh, ktorou upravujú aspoň chodníky a jedného Vari systému (malotraktor) s radlicou na odhrnutie parkoviska pri zdravotnom stredisku. Obec Kanianka je podhorská obec s viac ako 3 800 obyvateľmi. Vplyvom množstva snehu, podobne, ako aj v Handlovej, tu hrozila nedostupnosť zdravotníckej pomoci občanom v núdzi, ale aj prípadnej pomoci hasičov. Starosta obce požiadala obvodný úrad o pomoc pri zapožičaní techniky. Mimoriadnu situáciu odvolal dňa 20. februára o 10:00 hodine.

Prednostka Obvodného úradu Prievidza na základe týchto udalostí a po odporúčaní vedúceho odboru COKR vyhlásila na území obvodu Prievidza mimoriadnu situáciu dňa 17. februára o 11:30 hodine. Okamžite bol aktivovaný Krízový štáb obvodného úradu, na ktorý boli prizvaní aj primátor Handlovej a starostovia Čavoja a Kanianky. Členov krízového štábu o aktuálnej situácii informoval podpredseda krízového štábu ObÚ Ing. Dušan Krovina. Podrobné informácie podali prizvaní zástupcovia postihnutého mesta a obcí. Krízový štáb posúdil vývoj situácie a prijal opatrenia a návrhy na riešenie mimoriadnej situácie. Obci Kanianka bola poskytnutá technika na odvoz snehu od STVpS Prievidza.

Mimoriadna situácia v obvode Prievidza, ktorú vyhlásila prednostka obvodného úradu, trvala do 19. februára do 20:00 hodiny. Vtedy už bola mimoriadna situácia odvo-

laná v obci Čavoj, aj v meste Handlová. Stále trvala mimoriadna situácia v obci Kanianka. Obec však zvládala práce bez ďalšej potreby pomoci obvodného úradu. Nemôžem opomenúť aj ostatné obce v obvode, ktoré sa trápili so snehom. Možno mali väčšie šťastie a zvládali situáciu sami, vlastnými silami a prostriedkami. O týchto obciach a o tom, ako situáciu s kalamitou zvládli, by sa dal napísať ďalší článok. Ale o tom možno niekedy inokedy.

V tomto období prebiehajú práce na sumarizácii nákladov na odstránenie snehovej kalamity. V zmysle Smernice Ministerstva vnútra SR č. KMCO-191-33/CO-2008 budú obce a mesto požadovať prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Obvodného úradu Prievidza cez Obvodný úrad Trenčín a Ministerstvo vnútra SR. V tejto administratívnej časti zamestnanci odboru civilnej ochrany a krízového riadenia obciam pomohli, aby boli podklady spracované správne po administratívnej stránke (predpísané tlačivá, tabuľky, faktúry...) a po stránke vecnej (oprávnenosť nákladov).

Horná Nitra patrí medzi najkrajšie kúty Slovenska. Žije sa tu veľmi dobre, len pani príroda ukazuje stále častejšie a silnejšie svoju moc. Možno práve preto, že je tu sústredený ťažký chemický (Novácke chemické závody, a. s., v konkurze Nováky), banský (Hornonitrianske bane,

Pri snehovej kalamite pomáhali Ozbrojené sily SR

a. s., Prievidza, Cigeľ, Nováky, Handlová) a energetický priemysel (SE, a. s., Elektárne Nováky, o. z., Zemianske Kostolany). Nezabúdame ani na odkaz Vojenského opravárenského podniku, a. s., Nováky a Východnej šachty Handlová Hornonitrianske bane, a. s., Prievidza. Všetky tieto udalosti a mimoriadne situácie naučili ľudí byť neustále v strehu. Podľa môjho názoru, sme pripravení na zvládnutie nástrah života v tomto krásnom kúte Slovenska, na Hornej Nitre. To, že sme zvládli kalamitu, ale aj iné a možno vážnejšie udalosti v našom regióne, je zásluhou nás

všetkých (štátna správa, samospráva, podnikatelia a bežní občania) a osobitne mojich kolegov na odbore civilnej ochrany a krízového riadenia Obvodného úradu Prievidza a členov Krízového štábu Obvodného úradu Prievidza. A všetkým, ktorých som nespomenul, ale priložil ruku k dielu, určite patrí vďaka a uznanie.

Ing. Dušan Krovina
vedúci odboru COKR ObÚ Prievidza,
Foto: **Bc. Vladimír Novák**
odbor COKR,
archív mesta Handlová
a obcí Čavoj a Kanianka

Na záver sa mi vnucuje myšlienka. Časopis Civilná ochrana vychádza už niekoľko rokov. Je na škodu celému systému civilnej ochrany na Slovensku, že odoberanie všetci vidia len ako finančnú záťaž mesta, obce alebo firmy.

Informácie, ktoré tu nájdete Vám uľahčia Vašu činnosť v tejto oblasti a určite skvalitnia aj povedomie občanov, že civilná ochrana je tu hlavne na ochranu ich života, zdravia a majetku.

Touto cestou Vás chcem požiadať o prehodnotenie Vášho záujmu o problematiku civilnej ochrany aj tým, že sa stanete predplatiteľmi toho odborne vysoko ceneného periodika.

Ing. Dušan Krovina
vedúci odboru CO a KR